

Svazový zpravodaj ZKRAT (příloha) pro elektrotechniky

Ročník 23

Elektrotechnický svaz český, z.s.

Číslo 2/2015

Odpovědi na aktuální otázky

Vážení elektrotechnici,

jakožto prezident Elektrotechnického svazu českého, z.s. (dále jen ESČ), jsem byl v poslední době opakovaně dotazován našimi členy, ale i dalšími elektrotechniky, na několik aktuálních otázek. Vzhledem k tomu, že některé z nich byly skutečně podnětné, a mohly by tudíž zajímat širší spektrum elektrotechnické veřejnosti, rozhodl jsem se tedy mé odpovědi na tyto otázky touto cestou zveřejnit.

Asi nejčastěji kladenou otázkou poslední doby byla otázka vydávání osvědčení revizním technikům a oprávnění podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení. Mnoho z vás asi zaznamenalo informace uveřejněné v odborných časopisech, stejně jako na internetu, že výše uvedené osvědčení a oprávnění je možné získat i u jiných subjektů než pouze u Technické inspekce České republiky (dále jen TIČR). Tuto informaci jsem rovněž zaznamenal, a proto jsme se já a moji kolegové obrátili na zástupce státní správy s žádostí o vyjádření v této věci. Obdrželi jsme oficiální písemné stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), ve kterém nám bylo oznámeno, že jedinou organizací státního odborného dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení zřízenou Ministerstvem práce a sociálních věcí v souladu se zákonem č. 174/1968 Sb. v platném znění, tj. organizací oprávněnou vydávat výše uvedená osvědčení a oprávnění, je Technická inspekce České republiky (vice informací o této organizaci naleznete na www.ticr.eu). Ve vyjádření ministerstva je obsaženo rovněž upozornění, že případný držitel osvědčení nebo oprávnění vydaného jiným subjektem než TIČR by se mohl dopustit přestupku, popřípadě správního deliktu podle §20, resp. §33 Zákona o inspekci práce č. 251/2005 Sb., za což by danému subjektu mohla hrozit pokuta až do výše 2.000.000,- korun českých. V návaznosti na výše uvedené si dovoluji předně doporučení týkající se maximální obezřetnosti ve věci subjektu, který osvědčení, resp. oprávnění, vydal či vydává.

S výše uvedeným tématem ještě úzce souvisí i další velmi často kladená otázka týkající se oprávnění k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení. V poslední době jsem byl několikrát dotazán, zda toto oprávnění je i nadále nezbytné pro vykonávání činností dle živnostenského oprávnění montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených elektrických zařízení, když Živnostenské úřady vydávají živnostenské oprávnění pro tuto řemeslnou činnost, aniž by požadovaly předložení zmíněného oprávnění. V této souvislosti jsem komunikoval

a danou problematiku probíral se zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen MPO), kteří mají tuto agendu ve své gesci. Bylo mi skutečně potvrzeno, že Živnostenské úřady mohou vydat pro tuto činnost živnostenské oprávnění bez předložení výše uvedeného oprávnění, protože vydání živnostenského oprávnění je považováno pouze za administrativní úkon nutný pro vstup do podnikání, nikoliv k příslušnému vykonávání dané činnosti. V současné době tak můžete disponovat živnostenským oprávněním a o oprávnění TIČR požádat až před samotným faktickým zahájením činnosti vymezených tímto oprávněním TIČR. Žádost o vydání oprávnění je možno podat na kterékoliv pobočce TIČR. Tuto povinnost ukládá zákon č. 174/1968 Sb. v platném znění, přičemž v případě vykonávání činnosti bez platného oprávnění TIČR se opět jedná o porušení ustanovení §20, resp. §33, zákona č. 251/2005 Sb. (sankce viz výše).

Druhou oblastí otázek je pak samotný zákon č. 174/1968 Sb. v platném znění o státním odborném dozoru nad bezpečností práce. Mnoho z vás již zaznamenalo informace o tom, že by tento zákon měl být zrušen a nahrazen zákonem novým. V této souvislosti je mi tak velmi často kladena otázka, co je nového. Ano, je pravdou, že o novele či dokonce úplném nahrazení tohoto zákona se na MPSV jedná od léta roku 2014, a to za účasti zástupců MPSV, SUIP, TIČR, Hospodářské komory ČR a jejich autorizovaných živnostenských společenstev pro vyhrazená technická zařízení. HK ČR v této souvislosti připravila určité teze pro nový zákon, nicméně práce na tomto zákoně jsou zatím na samém počátku, a tudíž je jakákoliv predikce obsahu, změn či termínu platnosti nového znění čírou spekulací. V legislativním plánu MPSV je dle posledních dostupných informací tento zákon zařazen do plánu činnosti pro rok 2016. Z výše uvedeného tedy jasně vyplývá, že zákon č. 174/1968 Sb. v platném znění tak i nadále platí a je nutno se jeho zněním řídit.

V minulém roce jsem vás několikrát informoval o návrhu nového znění vyhlášky o odborné způsobilosti v elektrotechnice, které by mělo nahradit stávající vyhlášku č. 50/1978 Sb. V návaznosti na tyto informace jsem velmi často dotazován, zda je něco nového v této oblasti, zda už se firmy mohou řídit novým zněním nebo zda naopak mohou ještě stále provádět školení a zkoušky dle vyhl. 50/1978 Sb. S návrhem nové vyhlášky se to má v současné době následovně, návrh byl předán MPSV, kde prošel legislativním posouzením, v rámci něhož byl shledán jako možný, nicméně legislativní odbor MPSV doporučil vydání nové vyhlášky o odborné způsobilosti v elektrotechnice posunout až za termín vydání nového zákona o státním odborném dozoru, tedy do termínu vydání náhrady stávajícího platného znění výše uvedeného zákona č. 174/1968 Sb.,

a to s odůvodněním, že v současném platném znění zákona neshledávají dostatečnou oporu pro vydání nové vyhlášky. Z výše uvedeného vyplývá, že vyhláška č. 50/1978 Sb. je i nadále platná a veškeré posuzování odborné způsobilosti se provádí dle jejího platného znění.

Asi posledním velmi častým okruhem otázek je problematika dodržování Živnostenského zákona a nastavení pravidel tak, aby dodržování zákona neznevýhodňovalo poctivé podnikatele před nepoctivými. V této souvislosti se velmi často řeší zaměstnávání osob na černo bez příslušné kvalifikace, podnikání v oblasti vyhrazených technických zařízení bez oprávnění vydaného TIČR či snad dokonce bez příslušného živnostenského oprávnění jako takového. V této souvislosti dostávám velmi často doporučení, že by se ESČ potažmo HK ČR měly věnovat přípravě novely Živnostenského zákona, která by zpřísnila vstup do podnikání v oblasti vyhrazených technických zařízení. Touto problematikou se dlouhodobě mimo jiné zabývá Živnostenská sekce HK ČR, která pracovala na přípravě mnoha podnětů v této věci. V lednu 2015 proběhlo setkání členů Živnostenské sekce HK ČR (kterého jsem se rovněž zúčastnil) se zástupci MPO, v jejichž gesci oblast živnostenského podnikání, a tudíž i zákona o živnostenském podnikání, je. V rámci tohoto setkání jsme byli informováni, že Evropská komise v roce 2014 provedla šetření v jednotlivých členských zemích EU s cílem získat informace o podmínkách vstupu do podnikání v jednotlivých oblastech v daných státech, aby bylo možné podmínky vstupu do podnikání posoudit a následně navrhnout jejich případné změny tak, a tudíž došlo k odstranění "zbytečných" překážek pro vstup do podnikání. Vzhledem k tomu, že Česká republika je jednou ze zemí, kde podnikání a vstup do něj je velmi regulován, dá se očekávat, že po vyhodnocení celého šetření v rámci EU bude České republice ze strany Evropské komise doporučeno (nařízeno) odstranění některých překážek pro vstup do podnikání a možná i přeřazení některých dosud vázaných či řemeslných živností mezi živnosti volné. V žádném případě se ovšem nedá očekávat, že by mělo dojít k jakémukoliv zpřísnění stávajících podmínek. Z následného jednání vyplynul tak závěr, že jediným řešením současné problematické situace v některých odvětvích je kladení důrazu na odbornou způsobilost samotných osob vykonávajících příslušnou činnost, stejně jako by mnohem větší úlohu měla sehrát odborná společenstva (spolky), která by měla začít pracovat na vlastních kvalitačních doporučeních a hodnotících standardech tak, aby klientům u svých členů mohla garantovat odbornou kvalitu.

Mgr. Radek Roušar
prezident ESČ

radek.rousar@elektrosvaz.cz
www.elektrosvaz.cz